

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

NOVIČKE

MAJ

1993 / 5

▲ DOMA IN V SVETU ● Izkušnje uporabnikov s Katalogom ● Delavnica Deryn Holland ● Poročilo komisije za izbor izvajalcev študijskih krožkov ● Usposabljanje vodij in mentorjev študijskih krožkov ● Programi USO ● Opozorilo ● Andragoško društvo Slovenije, član ICAE ● Projekt Svet za kulturno sodelovanje pri Evropskem svetu ▲ S POTI ● City and Guilds of London Institute ▲ PREBRALI SMO ZAVAŠ ▲ PRIPRAVLJAMO ● Srečanja ob petekih ● Učna delavnica Prosojnica v procesu izobraževanja ● Usposabljanje učiteljev za izvajanje Programov UŽU ● Izobraževanje odraslih, programi 1993/94 ● Mednarodna konferenca Preobrazba izobraževanja odraslih za razvoj ▲ PONUJAMO VAM ● Knjigenazalogi ● Novice iz GEA Collegea ▲ NOVOSTI Z KNJIŽNICE ACS ● Novo v programoteki ACS

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

- Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo zboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor kolik povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.
- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvenih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali telesne vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
 - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
 - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
 - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnosti;
 - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
 - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
 - novosti v upravljanju in zakonodaji;
 - statistične podatke;
 - mnenja, stališča in predloge;
 - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
 - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
 - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
 - novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 15. v mesecu. Za stik s tujino bomo štirikrat na leto izdali Novičke v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejemajo Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS. Odgovorni osebi: mag. Vida A. Mohorčič Špolar - vodja informacijskega središča, in Peter Monetti - urednik Novičk.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, telefon: 061 446 482, faks: 061 445 881

Vsi, ki želite prejemati več izvodov Novičk, nam to sporočite.

Urednik

DOMA IN V SVETU

Izkušnje uporabnikov s Katalogom Izobraževanje odraslih v Sloveniji - programi 1992/1993

Ob pripravah na izid novega kataloga Izobraževanje odraslih v Sloveniji, Programi 1993/1994, smo pripravili telefonsko anketo. Z njo naj bi ugotovili, ali strokovnjaki v institucijah priročnik res uporabljajo, ali je v zdajšnji obliki dovolj pregleden in preprost za uporabo in kakšne so njegove pomanjkljivosti.

Anketirali smo 42 strokovnjakov, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih v različnih institucijah po Sloveniji. Institucije smo razdelili na skupine: "izvajalci" (20), "posredniki" (11) ter "izvajalci uporabniki" (11). Pri tem smo upoštevali tudi primerno zastopanost po regijah.

Uporabnost in preglednost kataloga

Na vprašanje "Ali je katalog dovolj pregleden in enostaven za uporabo?", je večina vprašanih odgovorila, da ga je lahko uporabljati in je pregleden. Zastopniki Ljudskih univerz predlagajo pregled po programih (v prvi vrsti bi morali biti zbrani in zaporedno navedeni izobraževalni programi, institucije, ki jih izvajajo, in kraj).

Vprašane (predvsem referente v izobraževalnih centrih podjetij) moti neurejen sistem šifriranja in dvakrat iskati podatke za isti program (najprej katera institucija izvaja določen izobraževalni program, in v drugem delu, kakšna je vsebina istega programa).

Kaj manjka?

Med podatki, ki jih v katalogu najbolj pogrešajo, so:

- verifikacija izobraževalnih programov (predvsem podjetja)
- reference za institucije, ki izvajajo izobraževalne programe (po zgledu ZDA in Velike Britanije ali informacija, katere programe sofinancira Zavod za šolstvo in šport)
- predavatelje
- podatke o možnostih za odkup posameznega izobraževalnega programa
- posebej izpisane možnosti za opravljanje obveznih strokovnih izpitov po panogah (in v katerih institucijah)

- neskladnost cen in neupoštevanje normativov za enake izobraževalne programe (enak program z istim imenom se npr. izvaja v različnem številu ur).

Nekateri uporabniki se zavzemajo za to, da bi bilo v katalogu kar največ izobraževalnih programov v določenem obdobju, večina pa meni, da bi moral katalog vsebovati predvsem dališe in ponavljajoče se programe. Na posebne vrste in vsebine predvsem krajsih oblik izobraževanja naj bi opozorili v opombi pri tistih institucijah, ki jih izvajajo. Ali drugače, vsaka institucija, ki izvaja izobraževalne programe, opiše le dališe in ponavljajoče se programe, pod opombo pa pripisuje, da izvaja tudi kraje oblike izobraževanja za določene potrebe v posamezni regiji.

Največ pripomb izvajalcev izobraževalnih programov in uporabnikov kataloga zadeva opise vsebin enakih programov; menijo, da se te prevečkrat pojavljajo, s tem pa se zmanjšuje preglednost kataloga (en opis naj velja za vse enake programe).

Oblika zapisa

Vsi anketiranci menijo, da je treba ohraniti knjižno obliko kataloga in hkrati vpeljevati računalniški zapis, ki bo omogočal tudi pogosteje popravljanje kakršnih koli informacij. Temeljne informacije (izvajalci, vrste programov, temeljne vsebine dališih ali ponavljajočih se programov, trajanje, število udeležencev, čas, oseba za stike in komu je namenjen) naj se objavljajo enkrat na leto v katalogu, popravki, dopolnitve in krajevi programi pa sproti vnašajo na diskete. Komunikacija naj bi potekala po telefonu ali telefaksu.

Ob tem, kako naj bo zapis oblikovan, smo uporabnike vprašali, kakšna knjižna oblika jim bolj ustreza oziroma kako naj bi bil katalog sestavljen:

- a) obseg informacij, zbran v zborniku, za eno regijo
- b) obseg informacij, zbran v zvezkih po posameznih regijah (kjer je mogoče pregled dopolnjevati po regijah glede na potrebe)
- c) enoten katalog

Dve tretjini vprašanih je odgovorilo, da želijo uporabljati tak katalog, kot doslej. Menijo, da je tako oblika zapisa še dovolj pregledna, saj kaže možnosti za izobraževanje odraslih po vsej Sloveniji, dodatne informacije pa dobijo neposredno pri izvajalskih organizacijah.

Petina vprašanih meni, da je za njihove potrebe dovolj pregled možnosti za izobraževanje odraslih za eno regijo. Od tako oblikovanega kataloga pa pričakujejo, da bo vseboval tudi vrste in vsebine krajev oblik izobraževanja, ki jih organizirajo izobraževalne institucije v njihovi regiji.

Za katalog izobraževalnih programov za odrasle, zbran v posameznih zvezkih po regijah, se zavzemajo predvsem tisti uporabniki, ki menijo, da bi tako oblikovan katalog postal preglednejši. Večina pa si želi imeti pregled za vse regije.

Zagovorniki knjižne oblike zapisa utemeljujejo to najpogosteje takole:

- Nimamo računalniške opreme;
- Računalniška oprema je dostopna samo strokovnjakom v instituciji, neposrednim uporabnikom pa ne.
- Uporabniki posamezniki ne obvladajo računalništva in ne znajo uporabljati informacij na disketah.
- Računalniška oblika zapisa je manj pregledna od knjižne.
- Tradicija.

Najbolj iskane informacije

Posamezne institucije dajejo prednost različnim informacijam, ki so v katalogu, glede na svojo vlogo v sistemu izobraževanja odraslih. Tako so za "izvajalce" izobraževalnih programov najpomembnejše vsebina in vrste izbraževalnih programov konkurenčnih institucij. "Posredniki" bi radi dobili vse dostopne informacije, posebno pa jih zanimajo vsebine in cene programov.

Podjetja, ki jih v tej klasifikaciji uvrščamo med "izvajalce uporabnike" izobraževalnih programov, zanimajo najprej izobraževalne institucije, vrste in vsebine programov ter cena. Za razliko od "izvajalcev", ki so bolj vezani na regijo in imajo majhno prostorsko mobilnost, dajejo "izvajalci uporabniki" prednost kakovosti pridobljenega znanja.

Pravi uporabniki

Z vprašanjem "Kdo uporablja katalog v vaši ustanovi?" smo želeli ugotoviti, ali informacije prihajajo do posameznika, kateremu so v prvi vrsti namenjene.

V več kot polovici anketiranih ustanov uporabljajo katalog izključno strokovniki, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih ter s pripravo in izpeljavo programov.

Približno polovica pa je takšnih, kjer uporabljajo katalog strokovni delavci zase in pri svetovanju posamezniku, ki se želi ali "mora" vključiti v izobraževalni program (vse institucije, ki smo jih označili kot "posredniki").

Le redka so tista mesta, kjer posameznik lahko neposredno poseže po katalogu - najpogosteje v knjižnicah.

Od vseh anketiranih so le širje izjavili, da kataloga sploh ne uporabljajo. To so tisti, ki izvajajo specifične strokovne izobraževalne programe v kaki stroki in dodatno izobražujejo udeležence neposredno za potrebe posamezne panoge.

Povzetek

Anketa je pokazala, da je katalog Izobraževanje odraslih v Sloveniji - programi dobrodošel pripomoček. Večina anketiranih ugotavlja, da je pregleden in zelo uporaben.

Vsi menijo, da je treba ohraniti knjižno obliko zapisa v celoti z obstoječim obsegom bistvenih informacij.

Predlog sprememb

- Kazalo naj bo pripravljeno tako, da bo izhajalo iz programa (v kazalu: program, regija, institucija).
- Vsi podatki o programu naj bodo v katalogu skupaj.
- Programi z istim imenom naj imajo enak (en) opis vsebine, enako število ur in ceno.
- Posameznim programom naj se doda referenca.
- Katalog naj izide enkrat na leto, na diskete pa se vnašajo spremembe vsaj dvakrat na leto po telefonu ali faksu.
- Enotni katalog za vso Slovenijo naj vsebuje samo daljše programe, krajše in specifične oblike izobraževanja pa naj navedejo tiste institucije, ki jih izvajajo (nova rubrika: Krajši izobraževalni programi, panoga)
- Različica: Katalog po regijah (razdeljen v zvezke) naj predstavi kar največ programov (tudi kratkih), ki jih izobraževalne institucije izvajajo v regiji.

Navedeni so predlogi sprememb, ki bi jih lahko upoštevali že ob pripravi kataloga za leto 1993/1994, odprt pa ostaja celoten sistem šifriranja - k temu so namreč imeli uporabniki tudi precej pripomb.

V dogovoru z drugimi institucijami, ki sodelujejo pri pripravi sistema šifriranja - ta bo zajet v enoten sistem Slovenije - bomo sistem uredili in v celoti upoštevali ob izidu naslednjega kataloga.

Barbara Krajnc, ACS

Delavnica Dery Holland

V ACS smo imeli 3. in 4. maja že drugo delavnico iz programa Uspodbujanje učiteljev za izvajanje programov UŽU. Vodila jo je mag. Dery Holland, ki je zdaj zaposlena kot voditeljica izobraževanja v okrajnem svetu Buckinghamshire. Kot sodelavka ALBSU in univerze iz Nottinghama pa je pripravila metodologijo spremjanja udeležencev programov Uspodbujanje za življensko uspešnost v Veliki Britaniji. Delavnice so se udeležili učitelji, ki bodo letos začeli izvajati programe UŽU: Marjana Skralovnik, ITD, d.o., z Raven na Koroškem, Tatjana Sivec Strmšek, MI AMIGO, d.o.o., iz Mengša,

Marjetka Vrhunc Mulej iz LU Radovljica, Tone Kramarič iz LU Tržič, Slavko Pitamic iz LU Maribor, Jasna Šeruga Muren in Nada Žagar iz ZIK Črnomelj, Katja Dovžak iz ZLUS in 5 sodelavcev ACS.

Po obisku obeh delavnic želimo presodimo, katere izobraževalne organizacije bodo letos izpolnjevale pogoje za izvajanje programov UŽU.

Naslednja delavnica Sporazumevanje, socialno učenje za boljše medosebne odnose, bo 1. in 2. junija.

Olga Drofenik, ACS

Poročilo komisije za izbor izvajalcev študijskih krožkov

, 21. maja 1993 se je sestala komisija - sestavljali so jo: Jože Miklavc, Zoran Bizjak (Ministrstvo za šolstvo in šport), Sonja Klemenčič, Olga Drofenik (Andragoški center Slovenije) - in pregledala prispele vloge za sodelovanje v projektu Študijski krožki.

Na razpis se je prijavilo 28 organizacij in posameznikov. Komisija je pregledala vse vloge in preverila, ali prijavljeni izpolnjujejo telesne razpisne pogoje:

- da je vloga prispeла do vključno 31. marca 1993,
- da je prijavljeni organizacija ali zasebnik, ki ima izkušnje z izobraževanjem odraslih,
- da ima odgovorna oseba, ki bo skrbela za delovanje študijskih krožkov, andragoško izobrazbo,
- da je prijavitelj predložil imena vsaj treh predvišenih mentorjev študijskih krožkov, ki imajo najmanj srednjo izobrazbo, nekaj izkušenj pri izobraževanju odraslih in so se pripravljeni udeležiti usposabljanja,
- da je prijavitelj pripravljen sodelovati pri izpeljavi projekta.

Po teh merilih so bili za sodelovanje v projektu izbrani:

ITD, d.o.o., Mežica

INTER - ES, d.o.o., Kanal ob Soči

SLEDI, d.o.o., Žalec

Ljudska univerza Šentjur

Ljudska univerza Škofja Loka

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Ljudska univerza Postojna

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
PTT SŠC Ljubljana
ATHENA, d.o.o., Postojna
Ljudska univerza Ormož
TEČAJ, d.o.o., Ormož
College za kvaliteto življenja Grosuplje
Delavska univerza Boris Kidrič Ljubljana
Agencija TOLMINSKA Tolmin
Ljudska univerza Radovljica
Ljudska univerza Sežana
Andragoško društvo Velenje
OŠ Dragotin Kette, OE Delavska univerza, Ilirska Bistrica

Sonja Klemenčič, ACS

Usposabljanje vodij in mentorjev študijskih krožkov

Na podlagi izidov javnega razpisa je Andragoški center Slovenije pripravil program usposabljanja vodij in mentorjev študijskih krožkov, in sicer za eno skupino vodij in štiri skupine mentorjev. Prvi tečaj za vodje študijskih krožkov se je začel 6. maja, trajal pa je 6 dni, torej 48 ur. Tečaji za mentorje bodo junija oz. septembra.

Tečaji so zasnovani tako, da udeležencem dajejo tisto andragoško znanje, ki ga potrebujejo pri organizaciji ali izpeljavi študijskih krožkov in znanje o posebnostih dela v taki obliki izobraževanja odraslih. Delo poteka deloma v obliki predavanj, povečini pa v obliki vaj, skupinskega praktičnega dela, temelji pa tudi na samostojnem delu udeležencev. To bo tudi podlaga za vrednotenje dela posameznih udeležencev; ti bodo po končanem usposabljanju dobili potrdilo o opravljenem tečaju, in si tako pridobili pravico do praktičnega sodelovanja v projektu Študijski krožki. Izvajanje študijskih krožkov bo sponzorirano, Andragoški center pa bo spremiljal potek in vrednotil dosežke.

Sonja Klemenčič, ACS

Programi USO

Delovna skupina, ki jo je imenovala Skupnost izobraževalnih centrov Slovenije, je pripravila predlog za ureditev stanja v zvezi s programi USO in ga predložila v obravnavo Strokovnemu svetu RS za vzgojo in izobraževanje. Namen tega gradiva je, da se postopno uredijo programi USO, ki niso bili zajeti v dozdajšnjo prenovo srednjega šolstva. Zato ti programi tudi niso upoštevani v programski zasnovi, veliko jih je zastarelih, zelo se razlikujejo v standardu, nekateri pa so bili pripravljeni le fragmentarno.

Delovna skupina je pripravila predlog za dopolnitve programske zasnove, in sicer tistih programov USO, za katere vemo, da se izvajajo in da so pripravljeni, za nove pa bodo predlagali dopolnitve programske zasnove takrat, ko bodo nared.

Pripravila je tudi predlog enotne metodologije za oblikovanje programov USO, ki določa, katere elemente mora vsebovati vsak program (npr. vpisni pogoji, pogoji za dokončanje programa, kadrovski pogoji itn.).

Poleg tega je pripravila tudi programsko sestavo programov USO, in sicer posebej za programe USO I in USO II. Ta določa razmerje med splošnimi in strokovnimi vsebinami ter obseg praktičnega usposabljanja, pa tudi predmetnik splošnega dela programa.

Strokovni svet RS za vzgojo in izobraževanje gradiva še ni obravnaval, tako da za izide še ne vemo. Če ne bo sklenjeno drugače, bo Zveza ljudskih univerz pripravila učne načrte za splošni del programov USO, Skupnost izobraževalnih centrov Slovenije pa bo s strokovnjaki različnih strok pregledala strokovni del programov, in če bo potrebno, predlagala spremembe ali dopolnitve. Tako oblikovane programe USO bi nato predložili Strokovnemu svetu v potrditev. To pa pomeni, da programov USO v prihodnje ne bi mogel več izvajati kdor koli, temveč samo tisti, ki bi izpolnjeval pogoje in bi zaprosil za verifikacijo.

Sonja Klemenčič, ACS

Opozorilo

Obveščamo vas, da se pripravlja razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v šolskem letu 1993/94. Ministrstvo za šolstvo in šport bo, podobno kot lani sofinanciralo nekatere programe izobraževanja odraslih. Zdaj, ko pripravljamo Novičke, razpis še ni pripravljen in ga zato ne moremo objaviti, naslednja številka Noviček pa bo izšla prepozno, ker bo razpis objavljen sredi maja, rok za

prijave pa je mesec dni. Žato pozorno spremljajte Uradni list, Delo ali Šolske razglede, da ne boste spregledali tega pomembnega razpisa, saj ta sredstva za marsikatero organizacijo s področja izobraževanja odraslih pomenijo edina javna sredstva, ki jih lahko pridobijo za svojo dejavnost.

Sonja Klemenčič, ACS

Andragoško društvo Slovenije, član ICAE

Na sestanku, ki je bil aprila v Madridu, so Andragoško društvo Slovenije soglasno sprejeli v članstvo Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih (International Council of Adult Education). Letošnji sprejem za društvo pomeni uspešno dokončanje poti, začete leta 1972.

S članstvom smo lahko zadovoljni, saj odpira možnosti za sodelovanje in širše mednarodno povezovanje na področju izobraževanja odraslih.

Projekt Sveta za kulturno sodelovanje pri Evropskem svetu

V Strasbourgu je bila, v organizaciji Sveta za kulturno sodelovanje, od 22. do 25. marca letos sklepna konferenca projekta Izobraževanje odraslih in družbené spremembe - razvoj za vse. Navzočih je bilo več kot 150 udeležencev, delegatov posameznih držav članic, povabljencev, opazovalcev, predstnikov mednarodnih združenij in organizacij ter izvedencev.

Sodelavci projekta so konferenco pripravili kot plenarno srečanje, omizja in delavnice. Rdeča nit vsega dogajanja je bilo izobraževanje odraslih glede na izzive pred katere je postavljeno zaradi sprememb v evropskih družbah, s stališča izobraževanja kot temeljne človekove pravice, ali vprašanja, ki se dandanes že tudi postavlja - novega koncepta izobraževanja odraslih kot posledice vseh sprememb.

Konferenco je uradno začela gospa Catherine Lalumiere, generalna sekretarka Sveta Evrope, slavnostna govornika sta bila tudi gospod Gudmund Hernes, norveški minister za izobraževanje, raziskovalno dejavnost in cerkevne zadeve, ter gospod Jean-Paul de Gaudemar, direktor Akademije znanosti v Strasbourgu. Pričakovali so tudi predsednika republike Portugalske, gospoda Maria Soaresa, vendar se ta konference žal ni mogel udeležiti. Poslal je sporočilo z željami za uspešno delo.

Dandanes izobraževanje odraslih, še mnogo bolj kot izobraževanje otrok in mladine, čuti in zaznava sprememb, ki se dogajajo na stari celini. V Evropi narašča brezposelnost, in temu pojavu v bližnji prihodnosti še ni videti konca. Prav tako jo preplavlja valsovraštva do tujcev, ki je v gospodarski krizi še toliko izrazitejši. Ta kriza se kaže v sredstvih, ki jih države namenljajo za izobraževanje, nov gospodarski zagon pa je, poleg vsega drugega, kar ima ponavadi prednost, zmeraj in povsod odvisen od ljudi. Vse to zelo vpliva na izobraževanje in v tem na izobraževanje odraslih, brezposlenih, delavcev, državljanov, mlajših in starejših ljudi. Če temu dodamo še spremembe v Srednji in Vzhodni Evropi, potem je kaleidoskop potreb, želja, možnosti in omejitev pred nami. In vso to paletto so spoznavali in obravnavali udeleženci v Strasbourgu.

V pogovorih za omizjem pod naslovom Izziv izobraževanju odraslih, ki ga povzročajo spremembe v naših družbah, Novo izobraževanje za odrasle, Izobraževanje odraslih, demokracija in človekove pravice smo slišali veliko opozoril pa tudi predvidevanj. Vse je izviralo iz zdajšnjega stanja. Tako ni bilo mogoče dodati nič novega k temu, kar je že vsem znano. Morda smo lahko probleme, ki jih čutimo in so sestavni del našega vsakdanjika, osvetlili še z drugega zornega kota.

Tudi delo v skupinah, ki je bilo zamišljeno kot poglobojeno razpravljanje o Razvijanju učnih poti, o Metodah in pripomočkih v izobraževanju, o Planiranju in upravljanju izobraževanja odraslih na različnih ravneh, o Izobraževalcu odraslih kot učitelju ali inštruktorju, o Izobraževanju odraslih kot človekovi pravici ter pravnih in finančnih vidikih tega, se ni moglo dvigniti nad prevladujočo sivino vsakdanjika, tako očitnega prav v izobraževanju odraslih. Ali, tako kot je dejal eden izmed udeležencev: vsak razpravlja in razmišlja glede na stanje, v katerem je izobraževanje odraslih v njegovi državi in v njegovem okolju.

Predstavili so veliko projektov iz različnih držav in kar precej na temo izobraževanje brezposelnih. Med temi je bil posebno zanimiv projekt Izobraževanje in zamenjevanje na delu (Education and Job Rotation), ki ga uspešno izvajajo na Danskem. V skupini, ki je obravnavala planiranje in upravljanje izobraževanja odraslih na različnih ravneh, so namenili veliko časa izobraževanju za tretje življenjsko obdobje. To je povezano s problemom, s katerim se bo morala ukvarjati Evropa v naslednjih letih - staranje prebivalstva. V skupini, ki je obravnavala Izobraževanje odraslih kot človekovo pravico ter pravne in finančne vidike tega, pa se ni bilo mogočeogniti razpravi o obsegu te pravice, ne da bi se hkrati vprašali tudi o denarnih posledicah. Pravzaprav se razpravljalci v skupini sploh niso mogli razšiveti, saj so bili obremenjeni z zdajšnjim stanjem in precej nesposobni razmišljati zunaj tega okvira.

Če presojam konferenco iz svojega zornega kota, je bila uspešna iz več razlogov. Pokazala je, da imamo v izobraževanju odraslih v Evropi probleme, ki so nam mnogo bolj skupni kot smo bili pripravljeni verjeti doslej. Zelo malo poznamo rešitve, ki so se uveljavile drugje. To sicer ne velja za Slovenijo, saj smo pri nas z raziskovalnim delom na tem področju veliko dosegli in spoznali, pač pa za druge, bodisi

razvite ali manj razvite države. Premašo je skupnega povezovanja in nastopanja, srečevanja, izmenjevanja strokovnjakov in delovanja za skupne cilje, predvsem pa je novi položaj v Evropi našel mnoge popolnoma nepripravljene. Takemu spremenjenemu stanju se morajo še prilagoditi. Da je to res, kažejo tudi sklepi konference, ki so izšli v dveh delih: deklarativnem in priporočilnem ter dodatku, ki pa po ocenah mnogih udeležencev vsebuje tisto, kar bi moral vsebovati prvi del dokumenta. Odveč je pripomniti, da smo delegati zahtevali popravke in dopolnila sklepnega dokumenta.

Slovenska delegacija, ki so jo sestavljali Olga Drofenik, koordinatorica za Slovenijo, dr. Ana Krajnc, Filozofska fakulteta, Melita Cimerman, Zveza ljudskih univerz Slovenije, Zoran Bizjak, Ministrstvo za šolstvo in šport, in mag. Vida Mohorčič Špolar, Andragoško društvo Slovenije, je bila uspešna. Da smo bili dobro pripravljeni in organizirani, se je pokazalo tudi pri našem delu v skupinah ter na plenarnih zasedanjih. To pa je tisto, kar šteje, in kapital za nadaljnje delo. Tudi pogovori o projektih, ki bodo potekali v okviru Sveta za kulturno sodelovanje, dajo vedeti, da Slovenija ne bo izpuščena. Naša pot torej ni bila zamrščena.

V Strasbourguru nas je sprejel tudi predstavnik Slovenije v Svetu Evrope gospod Andrej Novak. Preden končam, bi se mu rada zahvalila za prisrčen sprejem in človeško toplino, ki smo je bili deležni.

Mag. Vida A. Mohorčič Špolar, ACS

S POTI

City and Guilds of London Institute (C&G) (Nadaljevanje iz marčne številke)

City and Guilds of London Institute (C&G) je neodvisna neprofitna organizacija, ki postavlja standarde in omogoča kvalifikacije v sodelovanju z različnimi izobraževalnimi institucijami, kot so kolidži za nadaljnje izobraževanje, centri za usposabljanje, podjetja in institucije za izobraževanje odraslih. Sama programov ne izvaja. Večina programov poteka poldnevno, na voljo pa so tudi celodnevni in večerni tečaji. Vsebinsko zajemajo široko področje gospodarstva - npr. kmetijstva, skrbi za družino in skupnost, računalniške tehnologije, turizma, idr. V te programe se vpisuje veliko mlajših odraslih, ki si želijo pridobiti kvalifikacijo kot del industrijskega usposabljanja in izkušenj. Na voljo je tudi veliko programov, primernih za učenja na daljavo (npr. Open College).

V City and Guilds Institute so razvili sistem ocenjevanja, ki omogoča pridobivanje točk za kvalifikacije na podlagi kandidatovih preteklih dosežkov, ki izhajajo iz izobraževanja, usposabljanja in izkušenj. Zagovarjajo uradno priznavanje dozdajšnjega znanja (Accreditation of prior learning-APL) v vseh okoliščinah, ko:

- je ocenjevanje možno na podlagi enot (unit);
- so centri sami sposobni presojati in priznavati znanje;
- so na voljo strokovnjaki za določena področja, ki so bili usposobljeni kot zunanjí verifikatorji inštituta za priznavanje dotedanjega znanja.

City and Guilds Institute tesno sodeluje z vodstvenimi organi v gospodarstvu, trgovini in javnih službah, tako da so kvalifikacije povezane z različnimi ravnimi pristojnosti, potrebnimi na vseh stopnjah kariere. Zato delodajalci njihove kvalifikacije priznavajo. Veliko kvalifikacij podeljuje City and Guilds Institute skupaj z organi v gospodarstvu, npr. spričevalo za sektor maloprodaje skupaj z Association of British Travel Agents (ABTA) National Training Board. Prejemniki spričeval, izdanih v City and Guilds Institute, imajo dokaz, da so dosegli nacionalno priznane standarde.

City and Guilds Institute razvija skupaj z vodstvenimi organi nacionalne poklicne kvalifikacije (National Vocational Qualifications - NVQ); te potrdi s soglasjem Nacionalnega sveta za poklicne kvalifikacije (National Council for Vocational Qualifications - NCVQ). Ta svet je ustanovila vlada zato, da bi oblikovala okvir za kvalifikacije, ki zadovoljujejo dogovorjene nacionalne standarde. Kvalifikacije, podeljene na City and Guilds Institute, omogočajo ljudem, da si pridobijo potrdilo ne le o stopnji svojega znanja in usposobljenosti, temveč tudi tudi o tem, kako so zmožni to znanje in usposobljenost uporabiti pri delu. Široko usmerjena dejavnost City and Guilds Institute temelji na storitvah številnih zastopnikov gospodarstva, trgovine in javnih služb, ki zagotavljajo strokovno razvijanje programov pa tudi standardov ocenjevanja in nadzorovanja. Sodeluje jih približno 6000, in sicer kot člani odbora, ocenjevalci, izpraševalci, verifikatorji in moderatorji.

City and Guilds Institute ima dogovor z desetimi območnimi svetovi (Regional Advisory Councils) za nadaljnje izobraževanje, ki zastopajo njihove interese in lahko dajo informacije o programih, ki potekajo lokalno v Angliji in Walesu ter vodijo do spričeval City and Guilds Institute. Podobne povezave ima tudi z Irsko, Škotsko in Severno Irsko.

Večina izpitov in testov City and Guilds Institute je na voljo v celotnem Združenem kraljestvu. Nekateri so bili posebej pripravljeni v ta namen in jih lahko uporabljajo kandidati v okoli 70 državah po vsem svetu.

Kvalifikacije City and Guilds Institute se podeljuje na več stopnjah - od spričevala za 14- do 16-letnike do višje stopnje menedžmenta v gospodarstvu, tehnologiji, izobraževanju in trgovini. Kandidati lahko napredujejo po stopnjah, kolikor hitro kdo zmore.

Oddelki Kurikulum, Razvijanje testov in Raziskovalni oddelek ponujajo vrsto svetovalnih storitev za podjetja in organizacije. Na oddelku za razvijanje testov dajejo strokovne nasvete pri definiranju standardov, načrtovanju programa ocenjevanja in organizaciji testa. City and Guilds Institute lahko

dodatno podpre ocenjevanje z nagradnimi spričevali, včasih skupaj z organizacijo, s katero sodeluje. Raziskovalna enota se loteva notranjih in zunanjih projektov raziskav trga, novih izdelkov in preskusa kakovosti, pa tudi razvoja kurikuluma in kadrov.

(Prihodnjič naprej)

Jure Velikonja, ACS

PREBRALI SMO ZA VAS

Working and Educating for Life; Feminist and international perspectives on adult education: Mechthild U. Hart, Routledge, London and New York, 1992.

Knjigo Delo in izobraževanje za življenje, feministične in mednarodne perspektive v izobraževanju odraslih, ki jo je napisala Mechthild U. Hart, v Ameriki živeča Nemka, je vredno prebrati. Je izzivalna in predstavlja nov pogled na izobraževanje na sploh ter na izobraževanje odraslih posebej.

V uvodu je zapisala: "V naši družbi je delo neposredno povezano s kupovanjem družbene moči za delovno mesto posameznika, ki ga le-ta ima glede na odnose v celotni zaposlitveni strukturi. Delo in moč tako določata vlogo v družbi." V nadaljevanju pravi: "... v literaturi, ki se ukvarja z delom in izobraževanjem, je vsesplošna hierarhična in polarizirana poklicna struktura ponovljena z dualistično delitvijo sveta dela v službo in kariero, s popolnoma različnimi programi in predlogi za pripravo na izobraževanje za katero koli od obeh. Kariera je poenačena z dobim delom per se. Tako ni prostora za razvoj vizije dela ali pogleda nanj, ki ne bi bil individualističen in ne bi temeljal na razrednem razlikovanju ali patriarhatu."

Avtorica je knjigo zasnovala v trinajstih poglavijih, ta pa razvrstila v pet delov.

V uvodu, ki ga je naslovila Izobraževanje odraslih in prihodnost dela, napoveduje, kaj bo obravnavala. V prvem delu so pod naslovom Delitev dela po spolu in mednarodna delitev dela združena poglavja, ki govore o novi mednarodni delitvi dela, izvozu neenakosti in novi seksistični delitvi dela. V drugem delu, Razdeljeni kurikulum: kariera in služba (job) je govor o dobrem delu in splošni izobrazbi kot podlagi za kariero ter o izobraževanju poceni delovne sile. Sprašuje se, ali je splošno izobraževanje elitizem, ali človeka spreminja, predča splošno izobraževanje kot podlago za uspešno kariero in tudi prikazuje, kdo je vsega tega deležen. V tem poglavju je govor tudi o vprašanju spretnosti in sposobnosti ter o grožnjah, krizah in drugih nesrečah, ki visijo nad človeštvtom.

V tretjem delu, Delo in odnos do narave, obravnava spremenjanje oblik dela za obstanek z vidika ločevanja dela za preživetje in proizvodnjo blaga, plačanega in neplačanega dela ter glede na potrebe in svobodo. Primerja potrebe, tehnologijo in primarne potrebe ter se sprašuje o razmerju narave do družbe. Četrti del obravnava Spretnosti in znanje, in sicer s stališča rekonceptualizacije spremnosti tudi v navezi znanje - spremnost - upravljanje, ki naj temelji na znanstvenih izsledkih. Prikazuje prevlado instrumentalnega umna na škodo komuniciranja in čustvovanja ter mogočih neizobraževalnih izkušnjah, pridobljenih v delovnem procesu. Peti del ima isti naslov kot je naslov knjige, torej Delo in izobraževanje za življenje. V njem je poglavita misel namenjena predvsem delu, ki ga U. Hart pojmuje kot produktivno, torej delu za življenje, tistemu, ki življenje daje in ga ohranja, ter znanju za preživetje. Zadnje poglavje tega dela vsebuje povzetek in sklep pod naslovom Rekonceptacija dela in izobraževanja.

V knjigi je veliko več, kot je tu mogoče opisati. Vseskozi se prepleta misel o delu za življenje, izobraževanju za življenje in nesmiselnosti delitve dela po spolu. Avtorica se zavzema za rekoncipiranje filozofije dela in izobraževanja ter iskanje nove vizije obeh iz drugačnega zunega kota.

Ursula Hart je v uvodu h knjigi zapisala, da se bo spraševala o marsičem. In tudi se. Eno izmed takih vprašanj navajam. Zakaj - morda zato, ker se česa takega sama ni sem nikoli vprašala. Upravičenost izraza "ekonomski rast", ki se prikazuje z družbenim bruto proizvodom. Ta v bistvu nima pravega pomena, če ga presojamo glede na družbeno in posameznikovo dobro počutje. Celo nekateri ekonomisti poudarjajo, da so minili časi, ko so s tem terminom izražali napredek. Družbeni bruto proizvod meri vse, kar se proizvaja v denarni ekonomiji, blago in storitve. Veliko blaga in storitev, upoštevanih v DBP pa ne prikazuje blaginje, temveč je bolj merilo vsega, kar gre narobe: povečana sredstva za preprečevanje zločina, denar, namenjen za čistejše okolje, proti onesnaževanju, za ljudi, ki so žrte dela in drugih nesreč, za ljudi s težavami, povečana poraba denarja, zaradi tega, ker nekaj izginja ali pa še bo. Vse to se ugotavlja in všteva v družbeni bruto proizvod, ki je merilo ekonomskih rasti in napredka.

V knjigi je več takih odlomkov. Vpraševanje in presojanje že znanih in postavljenih resnic, dvom o tem, kar je, ker pušča preveč ljudi ob strani in dopušča izkoriščanje človeka, dela, kraja rojstva, barve kože, spola in še česa. To je zame največja odlika in vrednost te knjige.

Mag. Vida A. Mohorčič Špolar, ACS

PRIPRAVLJAMO

Srečanja ob petkih

Mesec junij je zadnji mesec pred poletjem, ko bodo izobraževalna srečanja še potekala. Potem si bomo malo oddahnili in nabrali novih moči, jeseni pa znova nadaljevali.

Junij je tudi mesec, ki je na Andragoškem centru Slovenije zapolnjen z mnogimi dejavnostmi in seminarji, tako da bo izobraževalnemu srečanju namenjen samo en petek.

V izobraževalno srečanje v juniju smo uvrstili:

Petek, 11.6.1993, ob 9.00

KAKOVOSTNA STORITEV - 12 KORAKOV DO USPEHA S STORITVIJO

Predstavitev programov in dela agencije VITALIFE, agencije za svetovanje in usposabljanje kadrov.

Srečanje bo vodila direktorica agencije Silva Caf Vergles.

Agencija Vitalife se ukvarja s svetovanjem in šolanjem za kakovostno storitev. V svojih programih namenja največ pozornosti stranki. Cilj njihovih prizadevanj, svetovanja in šolanja je, da pomagajo podjetjem in organizacijam spremeniti zdajšnji način razmišljanja in ga preusmeriti pod geslom: "Stranka je vodilo našega posla!"

Zdenka Birman-Forjanič, ACS

Učna delavnica Prosojnica v procesu izobraževanja

Učna delavnica bo 7. in 8. junija 1993 na Andragoškem centru Slovenije, Šmartinska 134 a, Ljubljana, od 9. ure do 14.15.

Program učne delavnice:

- Prosojnica pri celostnem izobraževanju
- Napake, ki jih lahko naredimo pri pripravi, izdelavi in uporabi prosojnic
- Kaj lahko storim, da bo prosojnica:
 - zanimiva;
 - jasna, preprosta in razumljiva;
 - estetska in kompozicijsko do mišljena;
 - tehnično dodelana;
- Kako lahko učinkoviteje uporabljamo prosojnico?

V zadnjem času se pri izobraževanju

namenja vedno večja pozornost učnim pripomočkom. Izvajalec izobraževanja jih lahko uporablja kar precej: od table, videa do računalnika. Za marsikoga bo morda presenečenje, da smo se lotili prosojnice, ki je prav gotovo najbolj razširjen pripomoček. Toda pogosto vidimo prosojnice, ki prej ovirajo komunikacijo, namesto da bi jo zboljševali in velikokrat se dogaja, da mnogi, ki izobražujejo, prosojnici sploh ne znajo uporabljati.

V učni delavnici bo vsak udeleženec izdelal dve prosojnici in pripravil kratek nastop z grafskopom in prosojnico. Nastop bomo posneli z video kamero in ga razčlenili.

Metoda dela: mini predavanja, delo v majhnih skupinah, praktičen primer izdelave prosojnici, nastop in skupinska analiza nastopa.

Gradivo: vsak udeleženec bo pred začetkom učne delavnice prejel priročnik **Prosojnica pri izobraževanju**.

Udeležence prosimo, da prinesejo s seboj komplet raznobarvnih flomasrov, odpornih proti vodi, z njimi si bodo pomagali pri izdelavi prosojnic.

Delavnica je namenjena predvsem izvajalcem izobraževanja odraslih (učiteljem).

Kotizacija za dvodnevno učno delavnico znaša 1.500 tolarjev. Nakažite jo na žiroračun Andragoškega centra, št.: 50103-603-51771.

V kotizacijo je všteto tudi gradivo. Dokazilo o plačilu kotizacije prinesite s seboj, v delavnico.

Izpolnjeno prijavnico pošljite najkasneje do 1. junija 1993 na ACS, Šmartinska 134 a. Ker je število udeležencev omejeno, bomo upoštevali vrstni red prijavljenih, druge pa povabili na naslednjo delavnico v septembru. Dodatne informacije dobite na Andragoškem centru, tel. 061 446-482, Zdenka Birman Forjanič.

Miran Morano, ACS

Usposabljanje učiteljev za izvajanje Programov UŽU.

O programih Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU) smo pisali že v prejšnjih številkah Novičk, morda ste kaj o tem slišali tudi po radiu. Tokrat vam bomo predstavili program za usposabljanje učiteljev in vodij teh programov.

Program je sestavljen iz osmih modulov

1 Sporazumevanje, odnos do sebe in okolja, socialna komunikacija, 18 ur

vodja Marjan Žveglič,

2 Metodologija spremjanja udeležencev programa in instrumentarij za spremjanje, 16 ur

vodja mag. Deryn Holland

3 Sporazumevanje, socialno učenje za boljše medosebne odnose, 18 ur

voditeljica Danica Cedilnik, profesorica slovenskega jezika

4 Mikroartikulacija pouka, 16 ur

voditeljica prof. dr Barica Požarnik

5 Značilnosti udeležencev, andragoški ciklus, 30 ur

voditeljica prof dr. Ana Krajnc

6 Sporazumevanje, komunikacijske igrice, 56 ur

voditeljica Nada Mulej, profesorica slovenskega jezika in primerjalne književnosti

7 Pismenost, 16 ur

voditeljica Tatjana Sivec Strmšek, profesorica slovenskega in španskega jezika,

8 Računanje, 40 ur

voditeljica Terezija Uran, profesorica matematike

Celoten program bo trajal 216 ur. Poleg delavnic in seminarjev so predvidene tudi hospitacije, nastopi in seminarsko delo v 5 modulih.

Glavni cilji programa so:

- usposobljanje učiteljev za izvajanje programov UŽU
- pridobivanje znanja o osebnostnih značilnostih udeležencev programov UŽU
- pridobivanje znanja o značilnostih socialnega okolja, v katerem živijo udeleženci programov UŽU.

Program usposablja učitelje za poučevanje po andragoškem ciklusu, za prenašanje splošnih vsebin na individualni izobraževalni program za temeljne vsebine (pismenost, računanje, sporazumevanje), za uporabljanje različnih metod, razvijanje učnega gradiva, spodbujanje komunikacije.

Del programa usposablja učitelje za ukrepanje v neposrednem lokalnem okolju.

Pogoji za vključitev v program so: višje- ali visokošolska izobrazba, opravljen intervju s strokovnim timom ACS ali opravljen uvajalni seminar za programe UŽU.

Pogoji za pridobitev potrdila:

- aktivna udeležba na vseh modulih
- izdelava seminarskih nalog in zagovor
- priprava lastnega učnega projekta iz funkcionalne pismenosti.

(Prihodnjič naprej)

Olga Drofenik, ACS

Izobraževanje odraslih, programi 1993/94

Po letu dni smo zopet pred pripravo ponudbe izobraževanja odraslih. Še v maju vam bomo poslali vprašalnike. Upamo, da nam boste nanje čimprej odgovorili. Mnogi od vas ste na vprašalnik odgovarjali že lani in vam verjetno to delo letos ne bo vzelo preveč časa. V vprašanjih ni bistvenih sprememb v primerjavi z lanskim letom. Morda smo nekatere zadeve poenostavili.

Izpolnjene vprašalnike lahko vrnete po pošti ali po faksu. Naš naslov in vse številke že poznate. Pa vendarle: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, številka telefaksa: 061 445 881.

Mag. Vida A. Mohorčič Špolar, ACS

Mednarodna konferenca Preobrazba Izobraževanja odraslih za razvoj

Andragoški center Slovenije pripravlja od 6. do 9. oktobra 1993 mednarodno znanstveno konferenco Preobrazba Izobraževanja odraslih za razvoj.

Namen konference je pregledati zdajšnja pojmovanja in položaj izobraževanja odraslih v svetu in presoditi, ali še ustrezajo pomenom in vlogam, ki jih imata izobraževanje in učenje odraslih za razvoj.

Podlaga za konferenco so naši izviri raziskovalni izsledki, zbrani v projektu Izobraževanje odraslih - andragogika, ki je potekal več let na Pedagoškem inštitutu. S posebnim vprašalnikom smo 190 znanih strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih (tako praktikov kot teoretikov) zaprosili, naj nam odgovorijo na pet, po našem mnenju temeljnih vprašanj za nadaljnji razvoj izobraževanja odraslih, in sicer:

- Kako pojmujemo in opredeljujejo pojem, področje in sistem izobraževanja odraslih?
- Kako opredeljujejo odnos med izobraževanjem otrok in mladine in izobraževanjem odraslih ter znanstvenima disciplinama pedagogiko in andragogiko?
- Ali mislijo, da je treba temeljne koncepte in filozofijo izobraževanja odraslih spremeniti, premisliti glede na zdajšnje potrebe in prihodnji razvoj?
- Kako izobraževanje odraslih lahko vpliva na razvoj v njihovi državi in v svetu in kateri so pomembnejši nosilci razvoja izobraževanja odraslih.

Odziv strokovnjakov na postavljena vprašanja je bil velik (90 odgovorov), saj so nam svoja stališča poslali domači vsi najbolj znani andragogi današnjega časa. Odgovore smo razčlenili in jih bomo predstavili tudi v plenarnem referatu na konferenci; v izvirni obliki pa jih bomo tudi izdali v angleškem in slovenskem zborniku, ki bo izšel ob konferenci.

Zamisel, da o teh vprašanjih pripravimo mednarodno konferenco, so podprle mednarodne organizacije iz izobraževanja odraslih in Unesco, ki nam je za izvedbo namenil tudi denarno pomoč.

Konferenca bo v Cankarjevem domu. Delo bo potekalo v plenumu in delovnih skupinah, obravnavani pa bodo tile vsebinski sklopi:

- sistem, koncept, področja in izrazje izobraževanja odraslih;
- povezava med izobraževanjem odraslih in izobraževanjem otrok in mladine;
- status izobraževanja odraslih v nacionalnih politikah in v svetu;
- temeljni koncepti, teorije in filozofija izobraževanja odraslih in njegovo mesto v sistemu znanosti;
- subjekti, ki vplivajo na razvoj izobraževanja odraslih.

Plenarne referate bodo prispevali: Peter Jarvis (Velika Britanija), Makoto Yamaguchi (Japonska), Francisco Vio Grossi (Čile) - predsednik Mednarodnega komiteja za izobraževanje odraslih, Paul Wangoola (Kenija), Josef Polturzycki (Poljska) ter Zoran Jelenc, Ana Krajnc in Metka Svetina (Slovenija).

Mednarodna konferenca je vsebinsko, organizacijsko, predvsem pa denarno zahteven projekt. Priprave nanj so se začele že lanskó poletje, ko smo ustanovili organizacijski in programski odbor.

Organizatorji upamo, da bo konferenca pomemben dogodek za slovensko andragogiko in za razvoj našega izobraževanja odraslih, ki danes v praksi žal še zaostaja za razvojem v svetu.

O poteku priprav vas bomo obveščali tudi še v prihodnjih številkah Novičk.

Metka Svetina, ACS

PONUJAJO VAM

Knjige na zalogi

Sporočamo vam, da imamo v ACS na zalogi še nekaj izvodov zbornika **Izobraževanje brezposelnih** (cena 3.000 tolarjev), knjige **Izobraževanje In trg dela** (avtorji Ivan Svetlik, Tanja Vilič-Klenovšek, Sonja Klemenčič, Samo Hribar, cena 1.000 tolarjev) in **Prosojnica pri izobraževanju** (avtor Miran Morano, cena 800 tolarjev).

Novice iz Gea Collegea

Podjetnice! Ali veste, da ves Zahodni svet doživlja v zadnjih letih prav "boom" v ženskem podjetništvu. Dokažimo, da Slovenija na tem področju ni izjema. Zato smo za vas pripravili tridnevni tečaj **Podjetništvo za ženske**, v Ljubljani, od 25. do 27. maja. Predstavili vam bomo temelje družinskega podjetništva, finančno analizo malega podjetja, preučevanje trga, pripravo marketinške strategije in praktične izkušnje, potrebne za uspešen zagon podjetja ali razširitev poslovanja.

V Ljubljani bo 26. in 27. maja že tretja ponovitev tečaja **Lastnirjenje podjetja in otvoritvena bilanca**. Spoznali boste spremembe zakona in izvedbene akte za uresničevanje zakona o lastnirjenju, program lastninske in organizacijske preobrazbe podjetja, praktičen primer notranjega odkupa podjetja ter metode vrednotenja in otvoritveno bilanco.

2. in 3. junija Vas vabimo, da se v Ljubljani udeležite tečaja **Novo pravo družb**; na njem boste dobili informacije o osebnih in kapitalskih družbah, povezanih družbah ter o slovenskih računovodskeih standardih, pa tudi o potrebnih notranjih aktih, posebnostih in povezavi z lastninskim preoblikovanjem.

Tečaj **Kako razvijati kadre v malem podjetju** bo od 2. do 4. junija v Ljubljani. Namenjen je ciljni skupini podjetnikov in menedžerjev v majhnih in srednje velikih podjetjih, ki se zavedajo, kako pomembno je razvijati sposobnosti delavcev v lastnem podjetju. Spoznali boste sodobne načine pridobivanja uspešnih delavcev, njihovega vodenja in motivacije.

8. in 9. junija bo v Ljubljani tečaj **Kako pridobiti in obdržati kupce**. Udeležence bomo seznanili s komuniciranjem s kupci, raziskavami trga ter svetovali, kako naj predstavijo in uveljavijo izdelek.

Vsek podjetnik mora trenutne denarne presežke takoj učinkovito usmeriti v donosne naložbe, te pa morajo biti dovolj varne in hkrati dovolj likvidne. Na tečaju **Kam in kako halagati denar**, ki bo v Ljubljani 17. junija, boste pridobili znanje o upravljanju finančnih presežkov ter spoznali različne prijeme, s katerimi lahko vložite svoj kapital v donosne dejavnosti.

Skupini vodstvenih delavcev v podjetjih je namenjen tečaj **Ne le menedžer - tudi notranji podjetnik**, ki bo potekal v Ljubljani od 15. do 17. junija. Poglavitni namen tečaja je seznanjanje udeležencev z decentraliziranim upravljanjem, ki se pojavlja ob prestrukturiranju podjetij. Tako postajajo menedžerji vodje "notranjih podjetij" - profitnih in stroškovnih centrov, malih mešanih podjetij ali drugih oblik strateških poslovnih enot.

22. in 23. junija pripravljamo v Ljubljani tečaj z naslovom **Zasebna praksa v zdravstvu**, ki je namenjen delavcem vseh zdravstvenih poklicev, ki razmišljajo ali pripravljajo zasebno prakso. Zlasti zanimiv in koristen bo za vodilne delavce v zdravstvu, ki odločajo o oddaji prostorov in opreme, ter delavcem upravnih organov pri izdaji koncesij za zasebno prakso. Na tečaju bodo predstavljeni zakonski okviri nove zdravstvene ureditve, ustavljanje in razvoj zasebnega zdravstvenega podjetja, povezava med zavarovalništvom in zasebno prakso ter posebnosti trženja v zdravstvu.

Med poletnimi počitnicami pa bomo poskrbeli tudi za mlade, saj organiziramo v Kranjski Gori in Bohinju tečaj **Poletna šola podjetništva za srednješolce in študente**. Vsi udeleženci bodo združili počitnice, zabavo, šport, poslovno angleščino in podjetniške spremnosti ter na koncu desetdnevnega tečaja izdelali poslovni načrt. Datumi poletnih šol podjetništva:

- za srednješolce: Kranjska Gora, 12.-21. 7. 1993

Bohinj, 16.-25. 8. 1993

- za študente: Kranjska Gora, 19.-28. 7. 1993

Bohinj, 2.-11. 8. 1993

Informacije dobite na naslovu: GEA COLLEGE, 61109 Ljubljana, Kardeljeva pl. 17, p.p. 122; telefon 061 345 326, 183 333, int. 321; faks 061 349 904.

Dušan Kosanović, Gea College

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Alfthan T.: **Training policies : the skill and training implications of new technologies: some issues**. Geneva, ILO, 1985. 25 str.

Bas D.: **Cost-effectiveness of training in the developing countries**. Geneva, ILO, 1987. 23 str. (Training discussion papers)

Berman M., R. Kirschbaum, P. Brandon: **Human resources development policy : a structured approach to its definition, analysis and evaluation**. Geneva, ILO, 1986. IV, 88 str. Discussion paper No. 13

Bótkin J.W., M. Elmándjra, M. Malitza: **No limits to learning : bridging the human gap : a report to the Club of Rome**. Oxford : Pergamon Press, 1979. 159 str.

A course of study for local trade union officials : an experiment in TU education in General Workers Union of Denmark. Roskilde : Adult Education Research Group, 1989. 20 str.

Dewe B., G. Frank, W. Huge: **Theorien der Erwachsenenbildung : ein Handbuch**. München : Max Hueber Verlag, 1988. 246 str.

Erwachsenenbildung im Kontext / Herausgegeben von M. Friedenthal-Haase... (et al.). Bad Heilbrunn : Klinkhardt, 1991. 441 str.

Ertl-Schmuck R.: **Die Ausbildung zum Lehrer für Krankenpflege : Eine Analyse der Curricula und der didaktisch-metodischen Konzepte aus Sicht der Erwachsenenbildung**. Melsungen : Biomedizinische Verlagsgesellschaft, 1990. 141 str.

Fuhr T.: **Kompetenzen und Ausbildung des Erwachsenenbildners : Eine Studie zur Professionalisierung der Erwachsenenbildung**. Bad Heilbrunn : Klinkhardt, 1991. 296 str.

Peter Monetti, ACS

Novo v programoteki ACS

Obveščamo vas, da smo pridobili verificirani program za izpopolnjevanje madžarskega jezika. Naročila sprejema tajništvo ACS.

ACS
S4EC

svetovalje, raziskovanje, razvoj, informacijsko središče, izobraževanje

consulting, research, development, info-centre, education